

Jaarrapportage 2015

Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding**
- 2 Ontwikkeling bestand uitkeringsgerechtigden Participatiewet**
 - 2.1 Ontwikkeling IOAW / IOAZ /BBZ**
 - 2.2 Overzicht uitkeringen**
 - 2.3 Overzicht uitkeringen naar leeftijd**
 - 2.4 Overzicht uitkeringen Participatiewet versus uitkeringsduur**
 - 2.5 Uitkering Participatiewet naar leeftijd duur**
- 3 Instroom Participatiewet**
- 4 Uitstroom Participatiewet**
 - 4.1 Inkomsten uit deeltijdwerk naast uitkering**
- 5 Indeling klantenbestand in werk- en participatiekandidaten**
- 6 Resultaten Participatie / Project Meedoen**
- 7 Ontwikkeling WW**
- 8 Begroting & Uitgaven Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ**
- 9 Terugblik 2015, verwachtingen en mogelijke acties 2016**

Jaarrapportage 2015 Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ

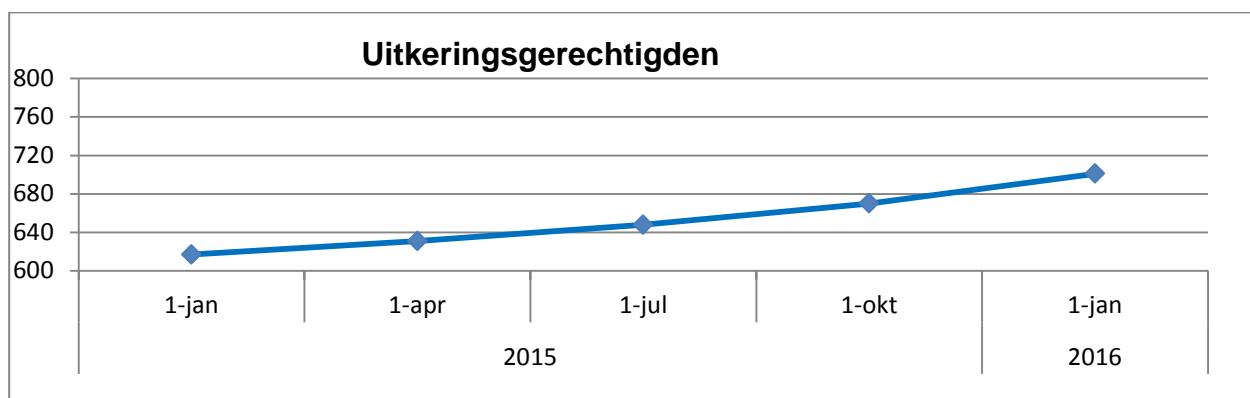
1. Inleiding

Ieder kwartaal brengen wij de instroomgegevens van uitkeringsgerechtigden onder uw aandacht. Met deze jaarrapportage informeren wij u over de instroomgegevens over 2015 op het gebied van de instroom in de Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ. De uitstroomrapportages worden door het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen (WBRN) afzonderlijk aangeleverd.

In verband met de herindeling per 01-01-2015 treft u in deze rapportage geen informatie over voorgaande jaren aan.

2. Ontwikkeling bestand uitkeringsgerechtigden Participatiewet

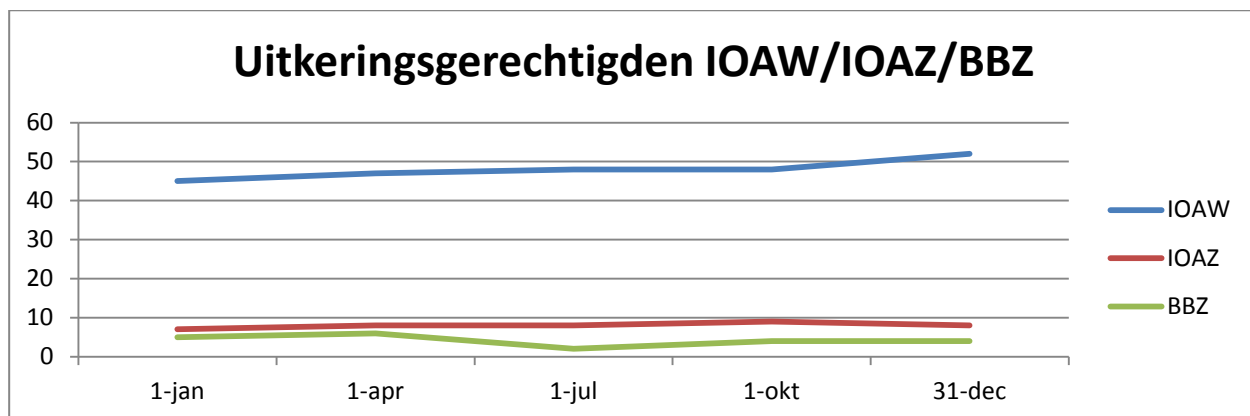
Het aantal uitkeringsgerechtigden in de gemeente Groesbeek met een uitkering in het kader van de Participatiewet is in het jaar 2015 gestegen van 617 naar 701.



2.1 Ontwikkeling IOAW / IOAZ / BBZ

Naast de uitkering in het kader van de Participatiewet kennen we nog andere uitkeringssoorten. Het betreft het Inkomensbesluit Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte Werkloze Werknemers (IOAW), het Inkomensbesluit Oudere en (gedeeltelijk) Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ), het Bijstands Besluit Zelfstandigen (BBZ) uitgevoerd door de gemeente en de WW, uitgevoerd door het UWV.

Het IOAW-bestand is in het jaar 2015 gestegen van 45 naar 52 IOAW-gerechtigden. Het IOAZ-bestand van 7 naar 8 IOAZ-gerechtigden. Het BBZ- bestand laat in 2015 een daling zien, van 5 naar 4 BBZ-gerechtigden.



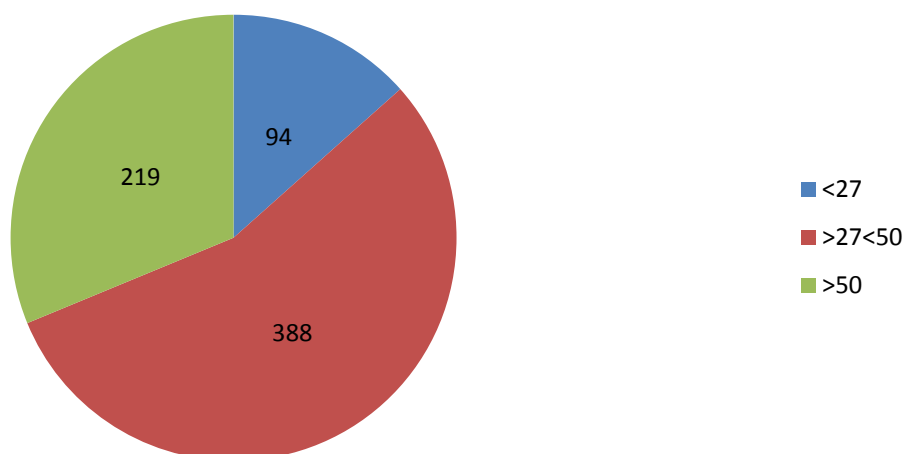
2.2 Overzicht uitkeringen

Uitkeringen	01-01-2015	01-04-2015	01-07-2015	01-10-2015	01-01-2106
Participatiewet	617	631	648	670	701
IOAW	45	47	48	48	52
IOAZ	7	8	8	9	8
BBZ	5	6	2	4	4
Totaal	674	692	706	731	765

2.3 Overzicht uitkeringen naar leeftijd

Uitkeringen	<27	>27 en <50	>50
Participatiewet	94	388	219
IOAW			52
IOAZ			8
BBZ		3	1
Totaal	94	391	280

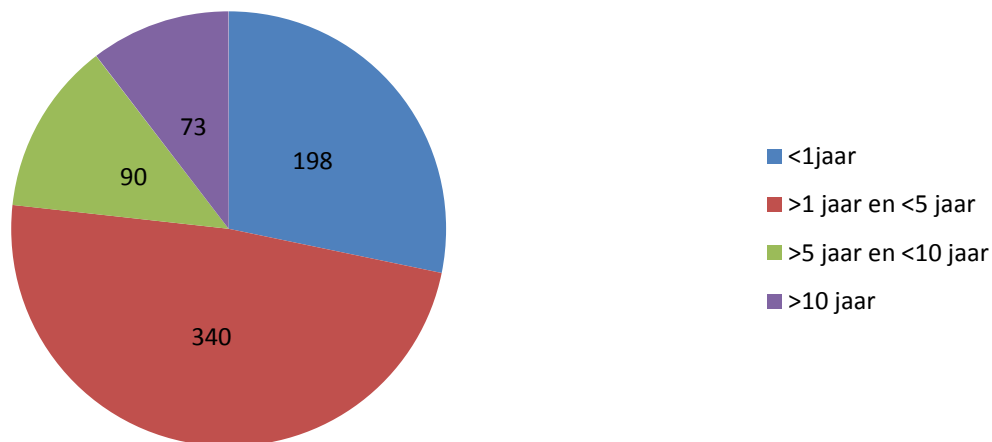
Participatiewet naar leeftijd



2.4 Overzicht uitkeringen Participatiewet versus uitkeringsduur

Duur uitkering Participatiewet	Aantal
<1 jaar	198
>1 jaar <5 jaar	340
>5 jaar <10 jaar	90
>10 jaar	73
Totaal	701

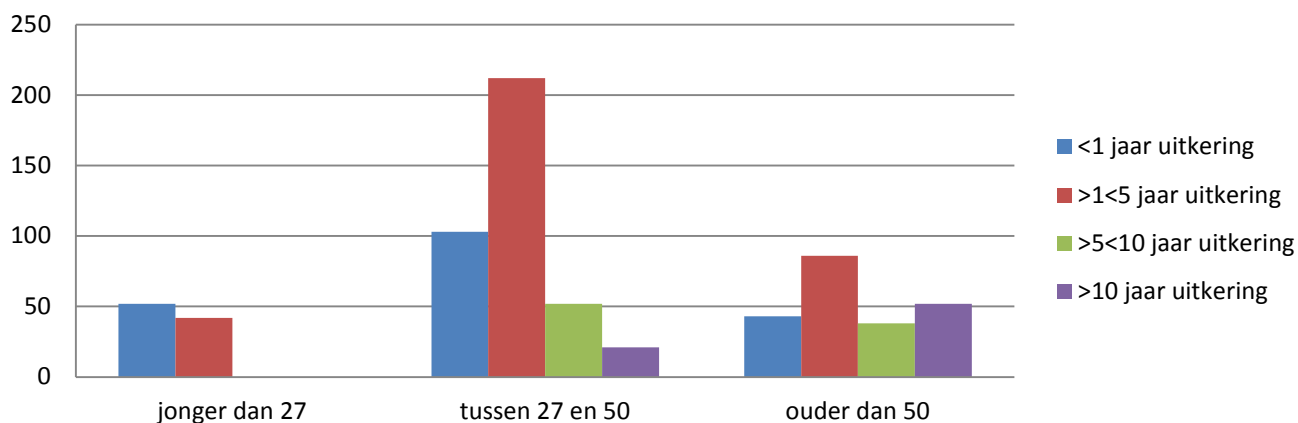
Participatiewet versus uitkeringsduur



2.5 Uitkering Participatiewet naar leeftijd en duur (exclusief IOAW/IOAZ/BBZ)

Duur uitkering Participatiewet	<27	>27 en <50	>50
<1 jaar	52	103	43
>1 jaar <5 jaar	42	212	86
>5 jaar <10 jaar		52	38
>10 jaar		21	52
Totaal	94	388	219

Participatiewetuitkeringen naar leeftijd en duur



Uit de overzichten blijkt dat het aantal inwoners >27 en <50 met een uitkeringsduur >1jaar en <5 jaar binnen ons uitkeringsbestand het hoogst is. Landelijk zien we dat 10% langer dan 15 jaar een uitkering ontvangt. Binnen de gemeente Berg en dal is dit ook 10%.

3. Instroom Participatiewet

In het volgende overzicht hebben wij de instroom ingedeeld in de criteria van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS). *Voor het juist interpreteren van de onderstaande instroom-*

cijfers is het van belang om te weten dat niet alle instroom nieuwe uitkeringen betreft. Als bijvoorbeeld een inwoner een uitkering ontvangt en gaat samenwonen met een rechthebbende partner zonder inkomsten wordt de norm aangepast hetgeen leidt tot uit- en instroom.

Instroom Participatiewet 2015	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4	2015
Beëindiging studie	5	4	7	4	20
Beëindiging huwelijk/relatie	8	4	3	4	19
Overname andere gemeente	9	6	16	0	31
Arbeid in dienstbetrekking/					
Uitkering ziekte	6	9	9	7	31
Zelfstandig beroep of bedrijf	6	2	3	2	13
Uitkering werkloosheid	9	6	8	6	29
Uitkering arbeidsongeschiktheid	2	1	0	0	3
Inkomensvoorziening asielzoekers	2	3	4	14	23
Ander inkomen	5	1	1	2	9
Andere oorzaak*	7	8	4	4	23
Oorzaak bij partner	1	1	2	1	5
Alimentatie	0	1	0	0	1
Totale instroom Participatiewet	60	46	57	44	207

Bij andere oorzaak valt te denken aan: wijziging van de norm, einde detentie, terug uit het buitenland e.d.*

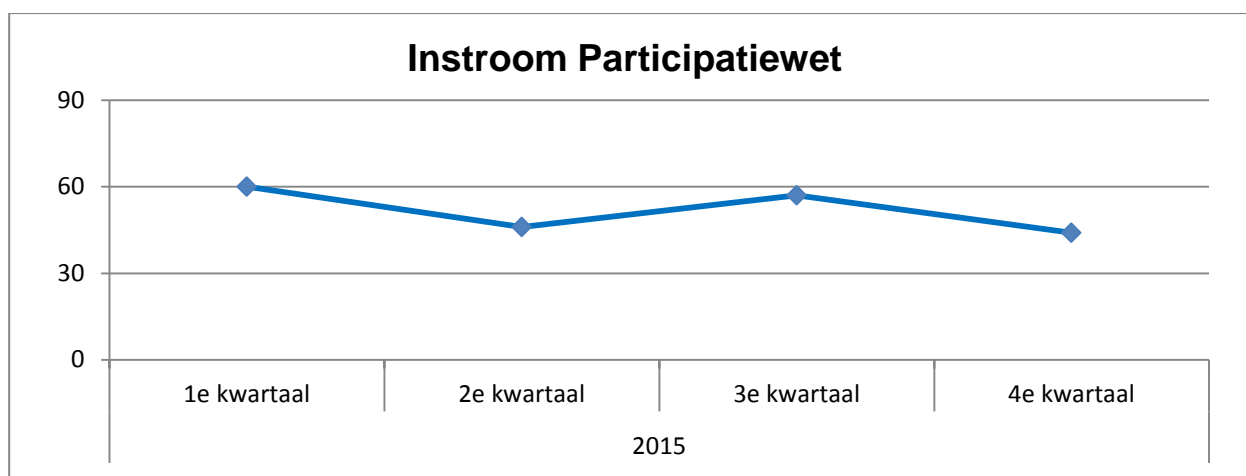
Opvallend in de instroomcijfers

De hoge instroom vanwege verhuizing naar onze gemeente in het derde kwartaal.

Uit nader onderzoek blijkt er bij 60% sprake van beperkingen. Inwoners die voorheen wellicht ingestroomd zouden zijn in de WSW of WAJONG

De hoge instroom vanwege inkomensvoorziening asielzoekers.

De gemeente had in 2015, naast de gewone taakstelling, ook nog een achterstand in de huisvesting van statushouders in te lopen. In die taakstelling was eind 2015 nog een achterstand van 28 te huisvesten statushouders.



4. Uitstroom Participatiewet

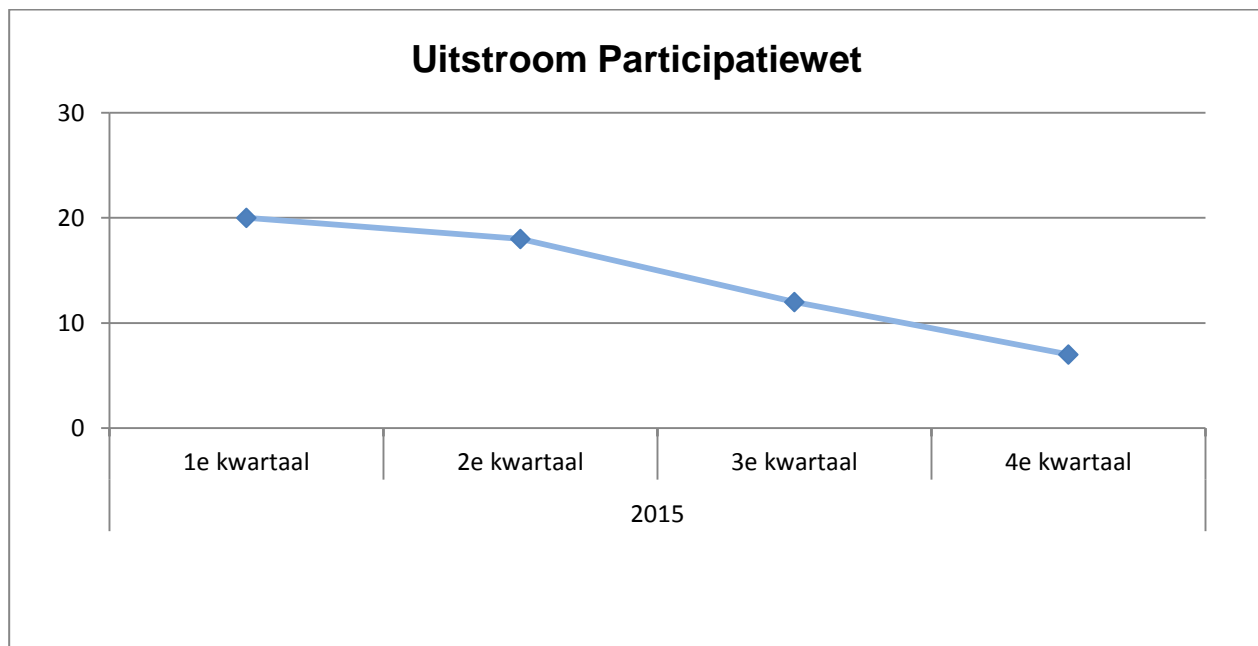
Uiteindelijk gaat het om de daadwerkelijk, in 2015 gerealiseerde, uitstroom naar betaald werk, zodat personen geen beroep meer hoeven te doen op de Participatiewet. In het onderstaande overzicht hebben wij de uitstroom ingedeeld naar de criteria van het Centraal Bureau van de Statistiek (CBS).

Vanaf 1 januari jl. worden onze uitkeringsgerechtigden door het WBRN begeleid naar werk. Het WBRN verzorgt een rapportage over deze begeleiding en hanteert als uitstroombdatum de datum waarop de administratieve verwerking heeft plaatsgevonden. Deze administratieve verwerkingsdatum kan afwijken van de daadwerkelijke uitstroombdatum die wij als gemeente Groesbeek hanteren.

In de rapportage van het Werkbedrijf staat dat over heel 2015 een uitstroom is van 66. Dit is weliswaar ook gebaseerd op cijfers vanuit onze afdeling maar leidt tot een ander aantal dan in deze rapportage wordt genoemd. In de regio wordt op dit moment gewerkt aan een eensluidende definitie van de uitstroomcijfers. Deze eensluidende definitie moet leiden tot eenzelfde basis gegevensset en daarmee tot dezelfde uitstroomcijfers in onze rapportage en de termijnrapportage van het WBRN. Het verschil van 9 beëindigde uitkeringen wordt door een aantal factoren bepaald o.a. door een aantal beëindigingen uit 2014.

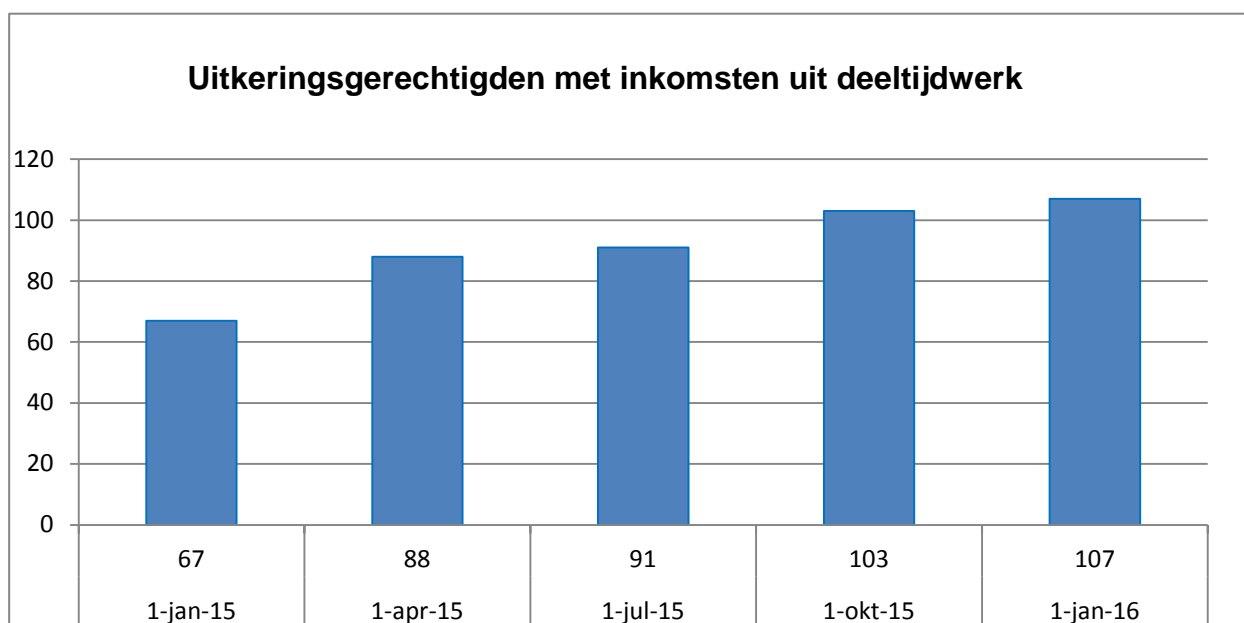
In onderstaand overzicht worden de daadwerkelijke uitstroombdata weergegeven, daardoor kunnen er verschillen ontstaan met eerdere rapportages. Het effect is echter dat in de toekomst de cijfers nauwelijks zullen afwijken, in tegenstelling tot verwerking van de cijfers op het moment van de definitieve administratieve verwerking.

Uitstroom Participatiewet 2015	kwart.1	kwart.2	kwart.3	kwart.4	2015
Aangaan studie met WSF	1	0	4	0	5
Aangaan relatie	3	2	1	0	6
Bereiken AOW leeftijd	2	1	1	5	9
Overlijden	1	0	0	0	1
Arbeid dienstbetrekking/uitk. ziekte	18	18	12	7	55
Zelfstandig beroep of bedrijf	2	0	0	0	2
Ander inkomen	1	1	0	2	4
Geen inlichtingen	1	0	1	1	3
Verhuizen naar andere gemeente	13	9	1	6	28
Oorzaak bij partner	2	1	2	1	6
Andere oorzaak	5	3	5	3	16
Detentie	0	1	0	0	1
Additionele arbeidsplaats	0	1	0	0	1
Overschrijden max vakantiedagen	0	1	0	0	1
Uitkering arbeidsongeschiktheid	0	0	1	1	2
Totale uitstroom	49	37	28	26	137



4.1 Inkomsten uit deeltijdwerk naast de uitkering

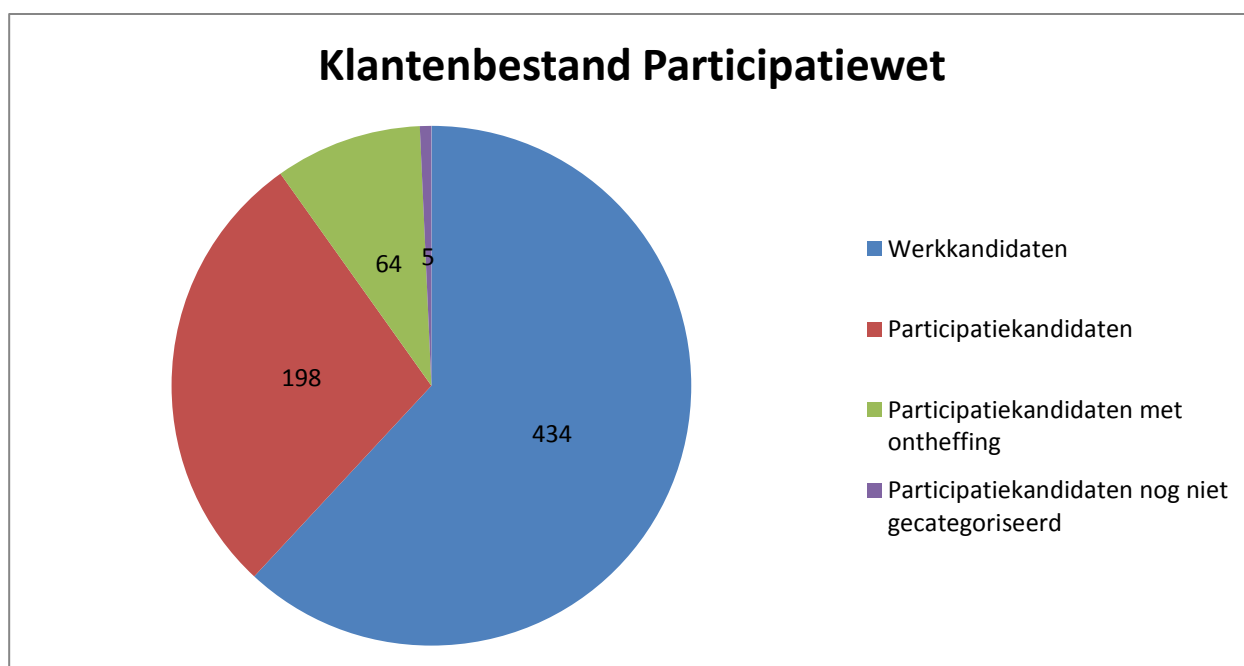
Eind 2015 werkten er 107 uitkeringsgerechtigden in deeltijd (14%). Uitkeringsgerechtigden met inkomsten uit deeltijdwerk hebben nog wel een uitkering, maar zijn voor een deel aan het werk. Voor sommigen vormt deeltijdwerk een goede opstap om uiteindelijk volledig aan het werk te gaan. Voor sommigen is deeltijdwerk het maximaal haalbare. Uitkeringsgerechtigden met deeltijdwerk voorzien in ieder geval voor een deel in de eigen bestaanskosten. Doordat de inkomsten uit deeltijdwerk worden gekort op de uitkering wordt er minder uitkering verstrekt. Voor de gemeente Groesbeek betekent dit dat er in 2015 € 158.232,00 minder uitkering is verstrekt.



5. Indeling klantenbestand in werk- en participatiekandidaten

Het klantenbestand hebben wij ingedeeld in werk- en participatiekandidaten. Het kenmerk van werkkandidaten is dat deze personen geheel of gedeeltelijk aan het werk kunnen, indien er passend werk voorhanden is. Deze kandidaten worden door het WBRN begeleid bij het zoeken naar werk.

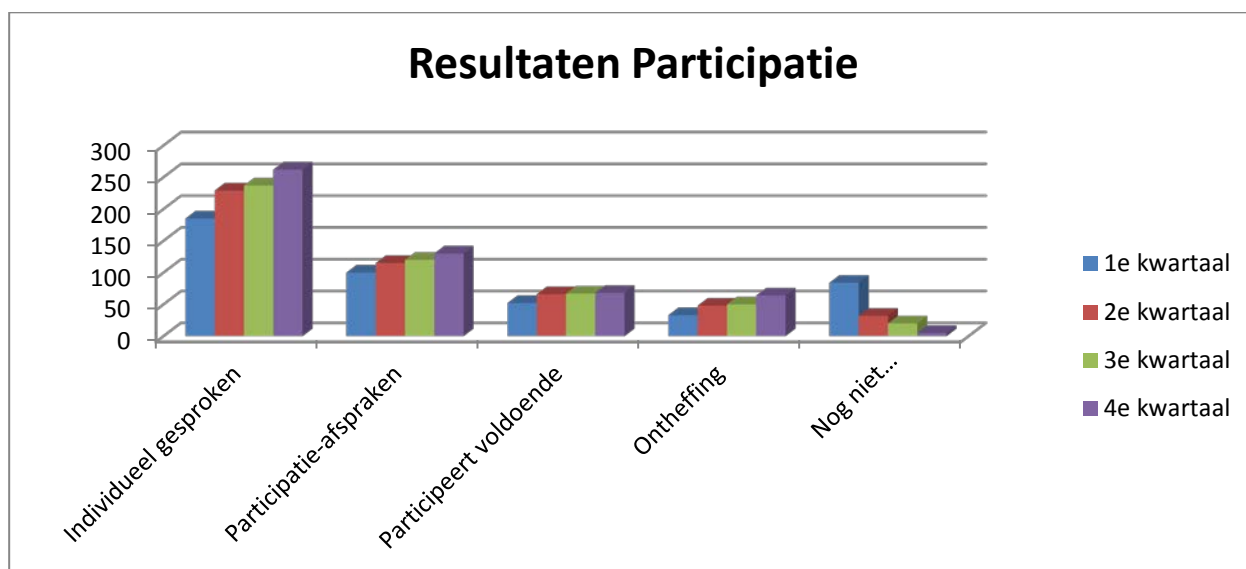
Bij participatieklanten is het de verwachting dat er langer mee gemoeid zal zijn om aan de slag te kunnen, afhankelijk van de aanwezige problematiek. Deze groep wordt actief benaderd / begeleid vanuit het project Meedoen door consultants participatie van de afdeling Sociale Zaken. Doel is activering en oppakken van vrijwilligerswerk. Bij kandidaten met volledige ontheffingen bestaan er geen verwachtingen meer rond uitstroom naar reguliere arbeid / verrichten van vrijwilligerswerk.



6. Resultaten Participatie / Project Meedoen

Doel is om uitkeringsgerechtigden zonder arbeidsperspectief te laten participeren in de samenleving. Het project Meedoen richt zich op uitkeringsgerechtigden waarvoor betaald werk binnen een jaar niet haalbaar is: de participatiekandidaten. Zij gaan aan de slag met het doen van vrijwilligerswerk of andere maatschappelijke nuttige werkzaamheden voor minimaal 8 uur in de week. Meedoen loont en geeft kandidaten weer het gevoel erbij te horen. Organisaties zijn tevreden over de inzet van kandidaten en over de samenwerking met de gemeente. Door de inzet van onze kandidaten krijgen meer mensen weer de hulp die ze nodig hebben.

Eind 2015 waren er 267 participatiekandidaten. 68 kandidaten participeerden al en hebben een vrijstelling gekregen, met 130 kandidaten zijn participatie-afspraken gemaakt, 64 kandidaten zijn ontheven van de participatieverplichting omdat wij hebben vastgesteld dat het voor hen niet haalbaar is om vrijwilligerswerk te doen. 5 participatiekandidaten zijn nog niet gecategoriseerd. Vanaf het begin van het project Meedoen zijn er 69 participatiekandidaten aan de slag gegaan en eind 2015 wordt er 985 uur per week geparticipeerd. Al met al een mooi resultaat.

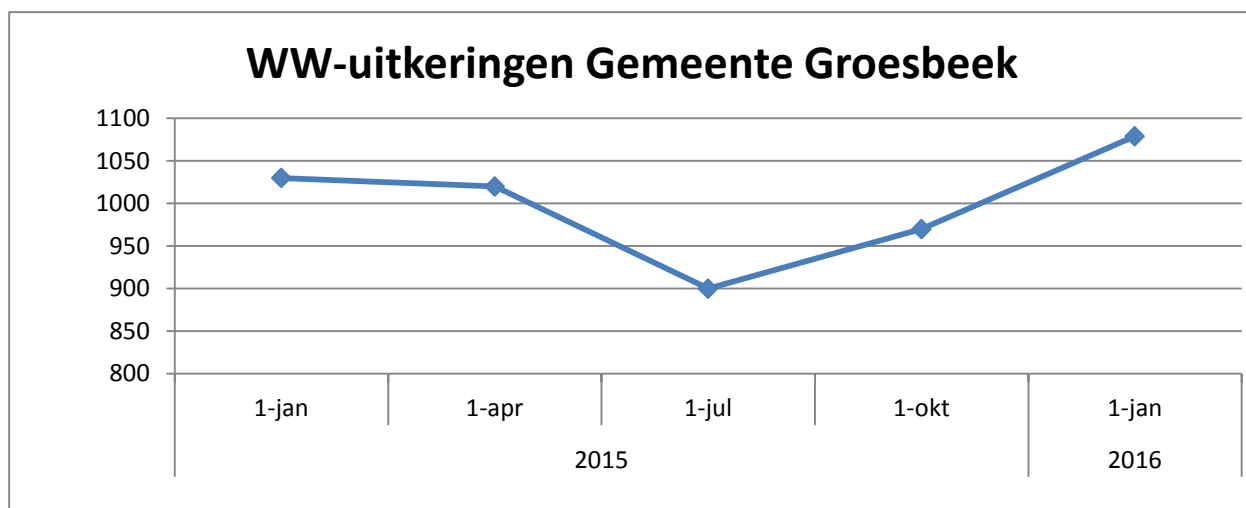


7. Ontwikkelingen WW

De CBS gegevens over het 4^e kwartaal van 2015 zijn nog niet bekend. Om toch een beeld te schetsen over het hele jaar 2015 treft u bijgaand de “Factsheet arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen december 2015” aan. In de eerste marap van 2016 verwerken we de CBS gegevens over 2015.

In het volgende schema ziet u de ontwikkeling van het Groesbeekse WW-bestand op basis van eerder genoemde factsheet. Het gaat om inwoners van de gemeente Groesbeek met een WW-uitkering. Het aantal Groesbeekse WW-gerechtigden is in 2015 van 1030 per 01-01-2015, na een enorme daling in het 2^e kwartaal, in het 3^e en 4^e kwartaal weer toegenomen naar 1079 per 01-01-2016. Over het jaar gezien een toename van 49.

Een WW-uitkering wordt met name beëindigd i.v.m. het vinden van werk of omdat de maximale duur van de uitkering bereikt is. Een deel van de uitstromers WW, i.v.m. maximale duur, meldt zich bij onze gemeente voor een uitkering. Deze inwoners hebben te weinig inkomsten / vermogen om zelf te voorzien in het bestaan.



De werkloosheid in de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen blijft in 2015 hoger dan in heel Nederland. Voor de uitstroom van uitkeringsgerechtigden zijn we sterk afhankelijk van de regionale arbeidsmarkt, waardoor het de komende tijd een uitdaging blijft om resultaten te boeken.

8. Begroting & Uitgaven Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ

Op 1 januari 2015 is het nieuwe verdeelmodel voor de gebundelde uitkering in werking getreden. Het nieuwe verdeelmodel, aangeduid als het multiniveaumodel, vervangt het APE-model en wordt gefaseerd ingevoerd. Vanaf dit jaar zal per jaar een extra 25% van het budget middels de nieuwe systematiek over de gemeenten worden verdeeld (vanaf 2018 dus volledig).

Een toe- of afnemend klantenbestand uitkeringsgerechtigden heeft financiële gevolgen. In een negatief scenario, waarbij de gemeente meer uitgeeft aan uitkeringen dan dat er van het Rijk wordt ontvangen, komt een deel voor de rekening van de gemeente.

De incidentele aanvullende uitkering (IAU) en de meerderjarige aanvullende uitkering (MAU) worden vervangen door één nieuw geïntegreerde aanvullende uitkering: de vangnetuitkering. Deze regeling komt grotendeels overeen met de huidige regelingen. Gemeenten met een tekort van meer dan 5% op het rijksbudget worden door het Rijk gecompenseerd middels de vangnetuitkering mits ze voldoen aan een aantal door het Rijk bepaalde criteria.

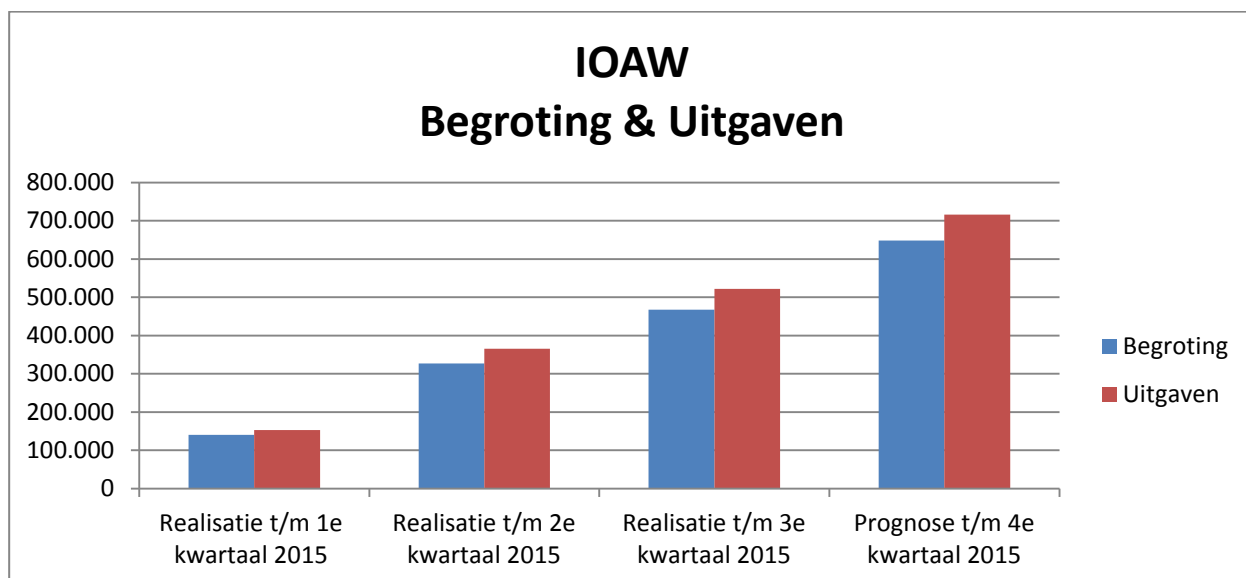
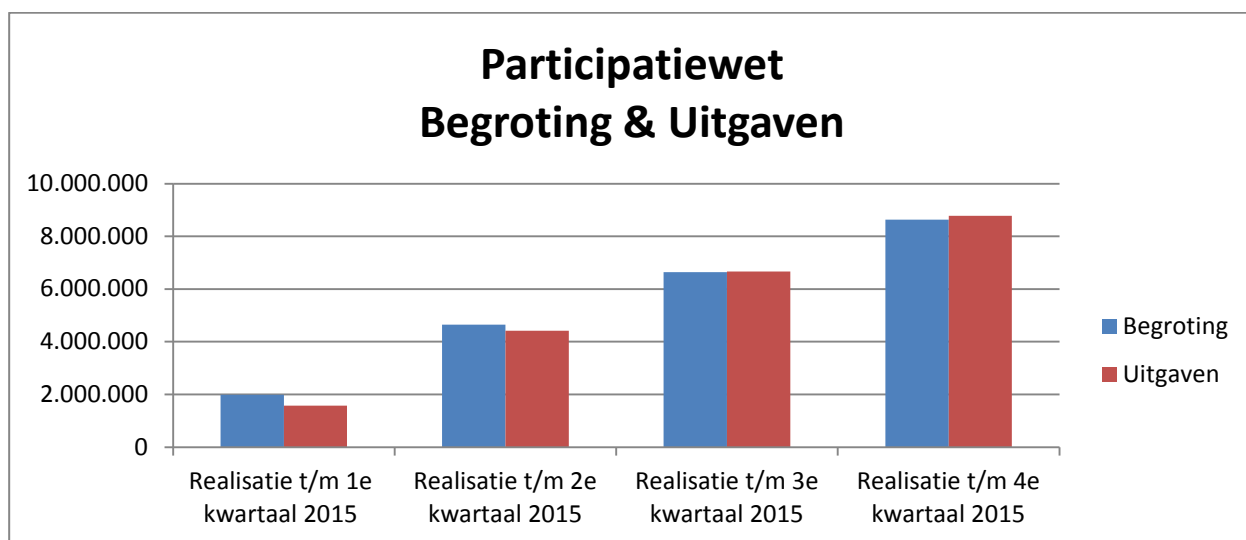
In de volgende overzichten/grafieken ziet u de begrotingsbedragen versus uitgaven 2015 van de Participatiewet / IOAW / IOAZ / BBZ.

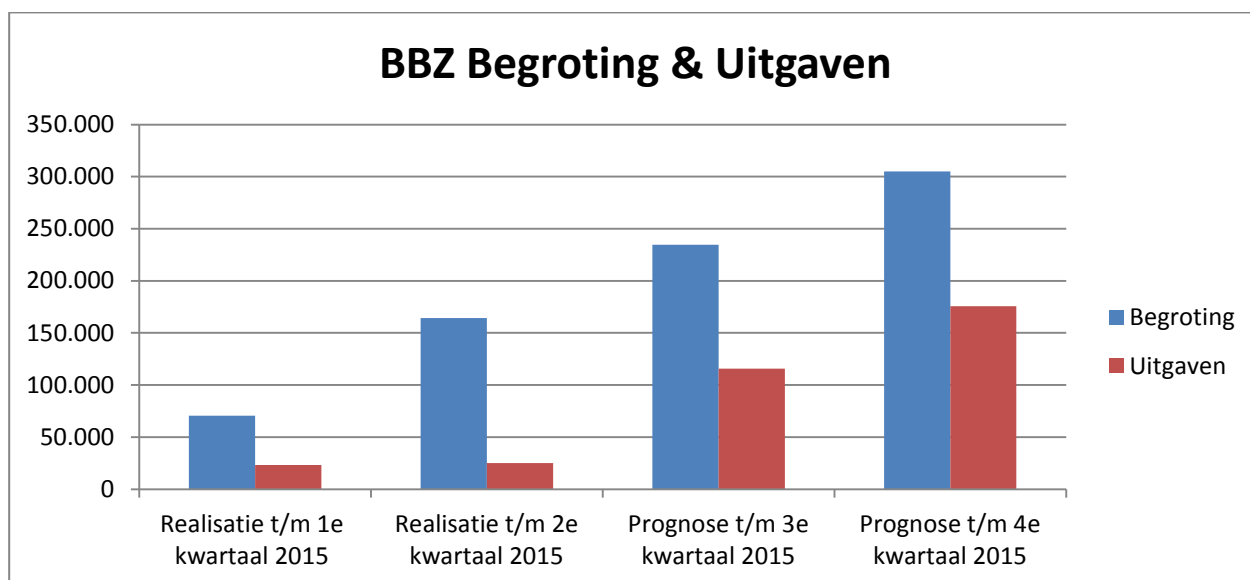
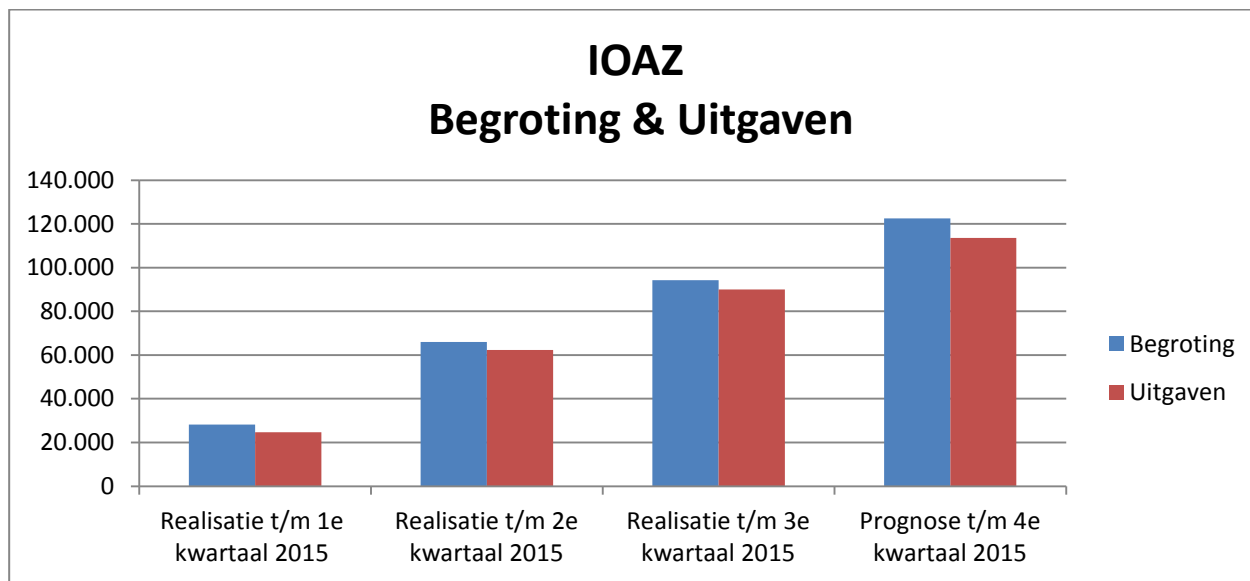
	Begroting 2015	Uitgaven 2015
Participatiewet	€ 8.744.000,00	€ 8.777.030,00
IOAW	€ 648.000,00	€ 716.100,00
IOAZ	€ 122.500,00	€ 113.594,00
Terugvordering en Verhaal	€ 160.000,00-	€ 184.366,00-

De rijksbijdrage voor de gebundelde uitkering bedraagt over 2015 € 7.881.487,00 (geraamd € 7.827.913,00). Omdat de uitgaven 7,5% hoger zijn dan de rijksuitkering zal de gemeente op grond van de vangnetregeling een aanvraag voor een aanvullende rijksuitkering van € 949.760,00 (geraamd € 993.702,00) doen. Hiertoe heeft de raad op 26 november 2015 de notitie vangnetuitkering vastgesteld waarin wordt aangegeven welke inspanningen de gemeente heeft en nog verricht om het tekort op de uitkeringen terug te brengen. De gemeente loopt het risico dat de aanvraag niet geheel wordt gehonoreerd.

Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ)	Begroting 2015	Uitgaven 2015
Uitkering BBZ	€ 305.000,00	€ 175.770,00
Terugvordering en verhaal	€ 0,00-	€ 110.191,00-

Voor de BBZ zal een declaratie worden ingediend bij het rijk van € 31.051,00. Geraamd was € 154.282,00.





9. Terugblik 2015, verwachtingen en mogelijke acties 2016

Terugblik

De instroom uitkeringsgerechtigden over 2015 laat een stijgende lijn zien en de uitstroom een dalende lijn met als resultaat een hoger aantal uitkeringsgerechtigden.

Oorzaken

Invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015

Deze wet voegt drie groepen samen: de WWB-gerechtigden, de Wsw-ers, en de Wajongers die niet duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn. De laatste twee groepen vinden moeilijk een baan.

De toestroom van statushouders

De gemeente had in 2015, naast de gewone taakstelling, ook nog een achterstand in de huisvesting van statushouders in te lopen. In die taakstelling was eind 2015 nog een achterstand van 28 te huisvesten statushouders.

Doorstroom uit de WW door de economische crisis

Het aantal WW'ers dat in de jaren 2011-2014 door de economische crisis sterk steeg, heeft geleid tot een verhoogde instroom.

Verwachtingen 2016

De instroom van nieuwe doelgroepen zal in 2016 nog een stijgende lijn te zien geven. Met die groei is bij de vaststelling van de rijksbijdrage rekening gehouden.

De taakstelling huisvesting statushouders geeft een concreet handvat. Voor 2016 moeten er in de eerste helft van het jaar 69 statushouders gehuisvest worden. Voor de tweede helft van het jaar is de verwachting dat er nog eens 80 statushouders bijkomen. Als er van een grotere toestroom van vluchtelingen sprake is kan dat aantal groter worden.

De verwachting is dat ook in 2016 er nog doorstroom vanuit de WW plaats zal vinden. De maximale WW-periode wordt in stappen terug gebracht van 38 naar maximaal 24 maanden per 1 april 2019. Voor die groep is de afstand tot de arbeidsmarkt gedurende de WW-periode groter geworden. De verblijfsduur in de uitkering zal voor deze nieuwe instroom lang zijn, omdat er voor hen nog onvoldoende ruimte op de arbeidsmarkt is om uit te stromen. Reguliere werkgevers zullen eerst kandidaten inzetten die een minder grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Door een grotere in- dan uitstroom zal het klantenbestand in omvang toenemen. Als daarnaast de verblijfsduur langer is, zal dat voor de langere termijn gevolgen hebben voor de omvang van het BUIG-budget.

Mogelijke acties 2016

Optimaliseren poortwachtersfunctie

Met een optimale poortwachtersfunctie proberen we zoveel mogelijk inwoners aan het werk te houden/krijgen en te onderzoeken of er andere mogelijkheden zijn, waarmee zij in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien.

Uitstroom naar werk

Deze taak is voor de WW belegd bij het UWV en voor onze doelgroepen bij het WBRN. De gemeente is in gesprek met het WBRN.